

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Prælati, & subditi quomodo superbia tententur. cap.xix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

alimonia, abstinentiam; libido continentiam expugnet. Superbia autem (quam vitiorum radicem diximus) nequaquam vnus virtutis extinctione contenta, contra cuncta animae membra se erigit, & quasi generalis, ac pestifer morbus corpus omne corrumpit, vt quicquid illa inuidente agitur, etiā si esse virtus ostenditur, non per hoc Deo, sed soli vanae gloriae seruiatur. Quisquis eius in se tyrannidem captiua mente susceperit, hoc primum damnum patitur, quod clauso cordis oculo, iudicij aequitatem perdit. Nam cuncta, quae ab aliis bene geruntur, displicent, & sola ei, quae ipse vel prae egerit, placent; semper aliena opera despicit; semper miratur, quae ipse facit; quia & quicquid egerit, quae se singulariter credit; atque in eo, quod exhibet per gloriae cupiditatem, sibi in se ipsi fauet per cogitationem, & se cum in cunctis transcendere caeteros astatim per lata cogitationum spatia secum deambulans, laudes suas tacitus clamat. Nonnunquam vero ad tantam elationem mens ducitur, vt in eo, quod tumet, etiam per elationem locutionis effrangentur. Sed tanto facilius ruina sequitur, quāto apud se quisque impudens exaltatur. Hinc enim scriptum est: Ante ruinam exaltatur cor.

In quo superbia alia vitia vincat suam auliam.

Primum malū superbi.

a Proverb. 16. cap.

Prelati & subditi quomodo superbia tententur.

CAP. XIX.

Sciendū quoque est, vt D. Gregorius inquit, quod saliter Praepositos, atque aliter subditos superbia tentet. Prelato in cogitationibus suggerit, quia solo vitae merito super caeteros exereuit, & si qua ab eo bene aliquando gesta sunt, haec importunè eius animo obijcit, & cum hūc Deo singulariter placuisse insinuat, quod facilius suggesta persuadeat, ipsam ad testimoniū preelatis traditæ, retributionē vocat, dicens, quia nisi omnipotēs Deus te his omnibus meliorem cerneret, omnes hos sub tuo regimine nō dedisset; eiusque mox mentē erigit: viles atque inuiles eos, qui subiecti sunt, attendit, ita vt nullum iam quasi dignum respiciat, cui aequanimiter loquatur. Vnde & mox mētis tranquillitas in irā vertitur, quia dum cūctos despicit, dū sensum, E e e ij vitam.

b d. lib. 34. ca. 18. & 19. Quomodo superbia tentet Praelatos.

Quomodo superbia tentet subditos.

Canonicorum libertas.

vitamque omnium sine modo. Inne reprehendunt, to effrenatius se in iracundiam dilatat, quanto magis sibi commissi sunt, esse sibi in indignos putat.

At eōtrā cū subiectorum cor superbia infligere summopere nititur agere, vt sua acta considerat, diuis negligant, & semper tacens cogitationibus suis iudices fiant, qui dum in se quid reprehendere debeant, importunè respiciunt, in se metipso quod rigant, nunquam vident. Vnde & tanto atrocius peccant, quanto à se oculos auertunt; quia in hunc modum itinere offendentes corruunt, dum alibi intendunt. Et quidem peccatores se afferunt, nec tamen rati sunt, tam noxia in regimine personarum traderentur. Et tunc magis facta despiciunt, dum præcepta continentur, et tantam vsque insaniam deuoluunt, vt Deum non tantum manus curam non æstimant, quia ei, qui quasi nec reprehenditur, esse se commissos dolent. Sic, cum contra rectorem superbiunt, etiam contra iudicia canonum intumescunt, vt dum pastorem sui vitam ducunt, ipsam quoque sapientiam omnia disponenti arrognant. Sape etiam rectoris sui dicta protegent, & eandem vocis superbiam libertate vocant. Sape elatio se quasi pro libertatis rectitudine ostendit, & timor pro humilitate supponit. Sicut plerique reticent ex timore, & tacere se aliam ex humilitate: Ita nonnulli loquuntur per impudicam elationis, & tamen loqui se credunt per libertatem civitatis. Aliquando autem subditi protegent, sentiant, nequaquam produnt, & horum quoque quacitas vix compefcitur. Nonnunquam ex solitudine intimi rancoris obmutescunt, qui propter rem mentis procacitatis suæ verba subrahentes, male loqui soleant, peius tacent: quia cum peccatum aliquid de correctione audiunt, indignantes etiam sponsonis verba suspendunt. Cum his quandoque asperè, sape ad querelæ vocem de hac ipsa asperè profiliunt. Cum verò eos magistri sui blande puniunt, de hac ipsa humilitate, qua præuenti sunt, magis indignantur, & tanto eorum mens valius dicitur, quanto consideratius infirmati iudicantur.

nimirum, quia humilitatem, quæ virtutum mater est, recedunt, vium laboris sui perdunt, etiam si quæ bona sunt, quæ operari videantur. Quos bene ab intimis prodimus, si paucis exterioribus ostendamus.

Cunctis namque superba apud se cogitatione tumens inest clamor in locutione, amaritudo in silentio, dissolutio in hilaritate; furor in tristitia, inhonestas in actione, honestas in imagine, erectio in incessu, rancor in responsione. Horum mens semper est ad ingratas contumelias valida, ad tolerandas infirma, ad obediendum pigra, ad lacessendos verò alios impetua, ad ea, quæ facere & debet, & præualet, ignaua, ad ea autem quæ facere nõ debet, nec præualet, parata. Hæc in eo quod sponte non appetit, nulla exhortatione seditur: ad hoc autem quod latenter desiderat, quaritur cogatur, quia dum metuif ex desiderio suo vilescere, optat vim in ipsa sua voluntate tolerare.

Humilitas virtutum mater.

Signa quibus superbi dignoscantur.

De humilitate, primo & præcipuo honestatis à clericis recuperanda fundamento. CAP. XX.

Quoniam diffiteri non possumus clericos sua inobedientia, & superbia sese suumque ordinem & statum, atque ipsam catholicam religionem & ecclesiam ad hanc, quam in his videmus prouinciis, deploradam perduxisse ruinam, & calamitatem; nõne omnium nunc cura, cogitatio, studium, diligentia, & sollicitudo intendi, & impendi debet, vt cuncta collapsa, seu destructa in integrum restituantur? Quod vt commodius & facilius fieri possit, necessario requirimus, vt inobedientia, & superbia funditus ex eorum cordibus extirpatis, & profligatis, animis eorundem humilitas inseratur. Nam sicut illa omnium virtutum, & criminum est origo, atque ruina omnium virtutum: ita hæc omnium honorum fons, & mater est, atque omnium virtutum caput, custos, & propugnaculum est. Hæc sola officij sacerdotalis est erectio. Et vt ipsa veritas contra superbiæ pestem remedium nobis daret, & nos ad viam vitæ per humilitatem reduceret, in semetipsa dignata est quod nos admonet monstrare, dicens: *Discite à me quia mitis sum, & humilis*

a Chrysost. ho. 3. 15. 39. 49. 66. in math. 6. ho. 32. in Ioan. item hom. 38. ad pop. & Ber. in tract. de meditat. deuotiss. cap. 41. et epist. 41. & serm. 1. denata. Dom. b Greg. epist. 54. lib. 2. & hom. 7. c Greg. lib. 34. mor. cap. 20. d Matth. 11.

E e e iij humilis